

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Városi képviselők választása.

— A fogarasi közönyösség. —

Irta: HALMY GYULA.

Előre felhívtuk polgártársaink figyelmét a november harmadiki dátumra, amikor is tizenhat új városi képviselő testületi taggal kellett felfrissíteni, megújítani a tanácsot, mivel mindkét kerületből nyolc-nyolc tagot sorsoltak ki a rendes szokás szerint. Elmondottuk sorban azokat az okokat, amik fontossá teszik ezt az aktust és amelyek miatt szinte kötelessége minden jogosult szavazónak, hogy legalább ennyit tegyen meg a közjó érdekében és ne sajnálja azt a kis fáradságot, amivel a szavazás jár. Mert, ha nem törődnek a polgárok azzal, hogy ki kerül a városi tanácsba és ki nem, akkor azután később hiába panaszkodnak a városatyák gazdálkodása, a dolgok panaszos állása ellen, — hiszen tőlük, a város adófizető polgáraitól függött, hogy olyan emberek üljenek a tanácsba, akik bizalmukat és szeretetüket bírják, akik együtt éreznek a polgársággal és akik ismerve a fogarasi állapotokat, képességgel bírnak azok orvoslására.

Szóval, az adófizető polgárságnak módot nyújt a törvény arra, hogy maga határozzon sorsa felett és ez sem pénzébe, sem munkájába nem kerül, csupán egy kevés idejébe, amíg odamegy és leadja szavazatát. És ime, — ki hinné — még erre a csekély fáradságra sem érdemesítik az emberek az ügyet! Hallatlan közönyösséggel veszik tudomásul, hogy választás lesz, de tovább nem törődnek vele és így eshetik meg az a csodálatos tény, hogy 970 szavazásra jogosult közül 88 szavazatot adtak csak le összesen! Ilyen körülmények között ki

csodálkoznék közállapotainkon. Annyira önző a mi korunk, olyan semmi közüggyel nem törődök a mi tekintélyesebb embereink, — akik pedig hivatva vannak a közdolgok vezetésére, — hogy nem csoda a lethargia, a nemtörődomség az egész vonalon.

Ezeket a gondolatokat azonban, a melyeket itt sejtében papírra vetünk, nem szabad megint, rendes szokás szerint, félremagyarázni. Nem a választás eredménye feletti elégedetlenség szülte azokat, hiszen az alábbi névsorban érdemes és tekintélyes közéleti férfaink neveit látjuk a megválasztott városatyák között. Csak a leadott 88 szavazatot keveseljük, csak az döbrent meg bennünket, hogy Fogarason semmire sem lehet számítani, itt minden a véletlenség szeszélyétől függ, mert hacsak 88 teljesíti kötelességét, ki tudná biztosra kiszámítani a választás eredményét? Ez a nemtörődomség olyan balul is üthet ki egy szer, hogy évekig arról koldulhat Fogaras városa.

A választás Albert János áll. főgimn. tanár elnöklete alatt reggel 9 órákor vette kezdetét és tartott délután négy óráig. Megválasztották az első kerületből rendes tagokká: Fleischer Samuel, Bedő Ferenc, Szöcs István, Beke István, dr. Hochmann Nándor, dr. Schul Albert, dr. Harmat Jenő, Zikéli Márton, póttagokul: Gimbesán György, dr. Ludwig Alfréd, Györbíró Sándor, Molnár Albert polgárokat.

A II. kerületből megválasztottak rendes tagokká: Simon Jenő, Balla Károly, Risdorfer László, Aladics Emil,

Krempels Károly, Czinege Imre, Kiss Károly, Zöldi József, póttagokul: Dr. Zankó Géza, dr. Szabó Rikárd, dr. Kontesveller Károly, Bardócz Károly.

Ez ellen a névsor ellen csupán egyetlen kifogás lehet. És ez nem egyéb, mint az, hogy a 16 rendes tag között csak négy, a 8 póttag között csak három iparos polgártársunk van. Mert hiszen elismerésre méltó dolog az és kell is, hogy a szellemi munkával foglalkozó intelligencia, az ugynevezett értelmiség vezesse a közügyeket, de azért mégis meg kell adnia a polgárságnak is a jogokat, amelyek megilletik, mert hiszen Fogaras zömét is az adózó polgárság alkotja és így, mivel az ő zsebére, az ő existenciájára javára vagy rovására dölhet a városi ügyek dolga, — elsőrendű érdeke a fogarasi polgárságnak, hogy ne határozzanak róla — nélküle!

Ezért tartottuk volna helyesnek, ha általánosságban, nem csupán ennél az egy választásnál, hanem mindig szem előtt tartanák azt, hogy a tekintélyesebb, szóvivőbb, vagyonosabb, régi fogarasi polgárcsaládok számottennének ott is, ahol a dolgok megbeszéléséről, intézéséről, az adókivetésről, a bevétel hovatartásáról van szó és ne csupán csak mint jó adófizető alany szerepelnének a városházán. Mert ők érzik keservesen a bajokat és így ők hivatottak azt feltárni, hogy a tanultabb emberek jól felismerhessék a hiányokat és így biztosabban megtalálják rá az orvosságot.

De ehhez természetesen a polgárság összetartása és az egész vonalon a közügyek iránt való nagyobb érdeklő-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

dés kellene! Mert ha 970 ember közül csupán 88 fárad el, hogy a kezébe nyomott kész cédulát beadja a szavazásra, hát akkor nincs ok a panaszra, akkor senkinek sem lehet szava a dolgok ellen, hiszen hogyan kívánhat buzgóságot, lelkiismeretes fáradozást, önfeláldozást a polgárság, a közügyek élén állóktól, ha a saját ekzisztenciáját előmozdító dolgokban is olyan hallatlan és példátlan indolenciát, közönyösséget tanusít, hogy előlött méltán megbotránkozhat az egész közvélemény!

Itt is nagyon beigazolódnak a közmondás, amely szerint a más szemében a szálkát is meglátjuk, a magunkéban pedig a gerendát sem. Ne panaszoljunk tehát a hatóságok nemtörődömsége ellen, ne ítéljük el a közügyek egyoldalú, önérdekre valló intézését, ha maga az adózó polgárság adja erre a példát, ha kilencszázhetven ember közül nyolevannyolc lelkiismeretes és kötelességtudó akad!

Mindenki a maga szerencsésének kovácsa. Ha nem érdeklődik az adófizető polgárság, ne is panaszkodik, — hanem tűrje, viselje a szegénységet, a póttadót; amelyek elhárítására Fogarason ez idő szerint balzsam, gileádi, ir nem akad!

Miért drága a hus?

Ez a kérdés hangzik minden vásárló ajakán kíváncsian. A háziasszonyok rohamosan öszülnek a gondtól, hogy miképpen osszák be az étlapot, hogy az tápláló, változatos legyen és a konyhapénzből kijusson. Az ürületes drágaság felemészti minden család

jövedelmét és ezzel együtt az anyagi gondok, a rengeteg munka az életkedv, az energiát is elpusztítja, úgy, hogy manapság nagyon kevés férfinak jut ideje a közügyekkel való bajlódásra és ez magyarázza meg azt a sajnálatos tényt, hogy manapság alig-alig akad a közjónak élő, önzetlen ember, míg a régi jó időkben, az anyagi gondoktól nem zaklatott magyar közéletben egymásra tüntek fel a csodálatos önfeláldozással bíró közéleti emberek. Akkor unalmukban is törődtek a közügyekkel, — ma igazán családjától szakítja el azt az időt és a vele együttjáró pénzt az ember — amit a közügynek szentel.

De nagyon messzire elkalandoztunk eredeti kérdésünkől. Ami pedig nagyon is aktuális most, mert elfogadható feleletet nem adhat arra senki. Alkalmunk volt falusi emberek panaszát hallani, hogy nevelésesen csekély árakat ígérnek marháikért. A marhahus mégis nagyon drága. Miért? Mivel lehet megindokolni ezt a hallatlan dolgot, hogy mikor a szegény nép tönkre megy anyagilag, mert a jószágát nem képes megfelelő áron értékesíteni, — amikor maga az állattenyésztéssel foglalkozó földmives életét teszi gondtelté az érthetetlenül silány és csekély pénzérték, amit marhája után láthat, — akkor a városi husfogyasztók a rossz minőségű és bízhatatlanul drága hus miatt keseregnek?

Kutatva a multakban, keresve a drágaság indokait a mezőgazdasági körülményekben rábukkantunk az alábbi rendeletre, amelyet kuriozumképen itt közlünk:

Szabályrendelet a piaci mizériák beszüntetésére.

A helyi piacon az élelmi cikkek drágulása általános panasz és hírlapi feljajdulásra ad okot.

Hogy e panasz méltán alappal bír, több oldalról szerzett információk győzték meg.

Okát és alapját nem méltán képezhetik a közgazdasági viszonyok, mert a folyó évi termelés — eddigelé — megfelelően kielégítő volt, ennél fogva ezen helytelenül beállott állapot csakis a hatósági felügyelet hiányában kereshető.

A vármegyei vásárrendtartási szabályrendelet eléggé körvonalozza a felügyeletet, amely azonban úgy vélem, egyáltalán nem tartatik be, csupán azon felügyeletre szorítkozik, hogy a piacon ácsorgó rendőrszolgák az idegenekkel társas beszélgetésbe elegyednek, a körülöttük forgó adás vevésre azonban sulyt egyáltalában nem fektetnek.

Nem zárkozhatom el tehát, hogy a sokoldalú panaszok alapján utaljam Cimet a szabályrendelet többi cikkein kívül a 6., 18., 19. és 20. paragrafusra, melyek szerint az eladó csak egy helyen árusíthat, tehát nincs megengedve azon rég divó szokás, hogy Fogaras nagyközség belépő helyein már történnek alkudozások és vásárlások, tiltva van a 18-ik paragrafus szerint félre-eső helyen vásárt kötni, hanem csakis a vásártéren.

Ugyanezen cikk szigorúan tiltja egy alkuba bocsátkozott vásárlásnál harmadiknak magát belekeverni és az első vásárló ajánlatát annak jelenlétében tuligérettel, vagy másféle tolkodással megzavarni.

A 19. paragrafus a napontai adás vevésre is hasonlóképpen kiterjed. Nemkülömben a 20-ik paragrafus az álhírek által az árak felferése és az összebészéléseket tiltja.

Az előrebocsátottak után tehát szigorúan meghagyom főszolgabíró urnak gondoskodjék az iránt, hogy különösen a heti és országos vásárok alkalmával Galacón valamint az Olthid jobb és balpartján a Brassói, a Vasut-utca, a Bethlen-ut végén — megfelelő távolságig — sem magán egyének, sem kofák bellérek, illetve tovább árusítók az az eladó feleket meg ne állítsák, velük alkuba ne bocsátkozanak, üzletet egy-

T Á R C A

Kirándulás csónakon a Vöröstoronyi szoroshoz.

Aki egy élvezetes, testet-lelket edző, idegizgató kirándulást akar tenni, az evezzen le az Olton a Vöröstoronyi-szorosba. Az a sok bájos kép, mely az ember szemé elé tárul, az az öröm, melyet a vizen, a természet e hatalmas elemén való győzedelmeskedés okoz: mindez bőven kárpótolja a fáradságot, melyet igénybe vesz.

Egy ily kirándulásban volt részem aug. 1-én még három kollégámmal. Este 10 órakor történt az elindulás a fogarasi olthidtól. Csónakunk kb. 6 méter hosszú, bádoggal bevont, jó erős alkotmány, orrán acetylén lámpással, hátul kormányval ellátva. Dacára, hogy 8—10 személyt is befogadhat, csak négyen vágtunk neki az utnak, amennyiben két kollégám megváltoztatta szándékát és elmaradt. De a sulyt, melyet ők képviseltek volna, pótolták a sörös üvegek, utraváló és más szükséges kellékek.

Amint az Olt hidja alatt keresztülhaladtunk, az ismerősök és kíváncsiskodók szerencsekívánatait fogadhattuk. — Egypár erős evezősapás, sajkánk vigan siklott tova és a hid nemsokára eltűnt szemünk elől. . . .

Mondhatom, hogy keresve se kaphattunk volna szebb, regényesebb időt. Augusz-

tusban különben is szép idő szokott lenni. A szél, mely napközben fujt, teljesen megszűnt. Valami különösen enyhe, szelid idő uralkodott. A tele-hold nagy vörös tányérjával kevéssel elindulásunk előtt jött fel, óriási fényt árasztva mindenfelé. Nem csoda, ha a kellemes idő jó hangulatot keltett s csakhamar deloláshoz fogtunk, egymásután fujva az alkalomhoz illő népdalokat.

De nemsokára haladt vigan csónakunk, mert 1—2 kilométernyi távolság után zátonyra jutottunk. Hamar le a cipőkkel és be a vízbe. Egy kis erőlködés után lóditottunk egyet bárkánkon s beleugorva hirtelen, ismét haladtunk tovább. És ez megisméltődött egy párszor. Nevezetesen, ahol keskenyebb volt az Olt medre, tehát mélyebb a vize és egyuttal sebesebb a folyása: ott elég jól haladtunk és pedig rendszeren valamelyik part mellett. Lámpásunk, melyet a csónak orrán ülő irányzott a szükséghez képest erre vagy arra, bevilágított a fűzfák és gátak árnyékába: de nem sok hasznát vehettük ott, ahol a folyó kiszélesedett és meg kellett állapítani a folyását. Ebben különben a víz erős párolgása is akadályozott. Sok nehézségbe került, amikor egyik parttól a másikhoz kellett átesapni, ilyenkor történt leginkább zátonyrajutás. Vétkes könnyelműségnek kell minősítenem, hogy nem ismerve az Olt folyását, éjjel indultunk el célunkat megvalósítandó. De hiába, a regényesség csábított,

Alig hagytuk el Bethlen község határát, az egyenes partok mellett a legvigabban haladt bárkánk, nemsokára a Hortobágyi-hegyek közvetlen aljába kanyarodva.

Éjjeli utazásunk egyik legkellemesebb része volt ez. Sehol egy felhőfoslány az égen, csak a csillagok milliárdjai örködték felettünk. A hold még mindig vetette ezüst sugarait a víz tükreire. A parti fűzek vízre hajló ágai nézték magokat a sima víztükörben, mintegy erdőt alkotva a folyamban. Sehol egy legkisebbke nesz vagy zizzenés. . . Csak az evezősapások okozta locsogás vagy egy-egy megriadt madársereg felröppenése zavarta meg a templominál ünnepélyesebb csendet. Néhol beszüntettük rövid időre az evezést és akkor igazán élvezhettük a természet csendes nyugalalmát és elábrándozhattunk pár pillanatra.

Regényekben olvastam ily éjjeli csónakázásokról a hold fénye mellett. Akkor tulzottnak, a költői fantázia szüleményeinek tartottam azokat, melyek a valóságban nem tartalmazhatnak annyi költőieséget, most állítom, hogy nem lehet leírni annyi hűség- és igazsággal azt a szent harmóniát és regényességet, amit találhatni; nem lehet kifejezésre juttatni az a megihletődést, amit egy ily kirándulás nyujtani képes.

Igy folytattuk utunkat a hangulatok folytonos változása között, de dacára, hogy kettő állandóan erőteljesen evezett, mégis

általán ne köthessenek, hanem az árut hozók a piacon részükre kijelölt helyre tereltesse. A legszigorubban ellenőrizze, hogy a vásárló közönség egyike a másikat tulajdonságokkal ne háborgassa. Figyelemmel kísérelje a 19. § szellemében a napontai áruk adásvételére vonatkozó részt, amely nem azt imputálja, hogy a tereken utcákon és utakon lehet árusítani, hanem azt involválja, ha cím a 6-ik paragrafus értelmében ily elárúsító helyeket jelöl ki, történhetik csak adásvétel.

Figyelmeztetem egyébként arra is, hogy Fogaras nagyközségben a házaló kereskedés tiltva lévén, meg nem engedhető, hogy egyes elárúsítók termékeiket (tojás, baromfi, hal, gomba stb.) házakban vivén árusítsák el — mert mindezek közegészségügyi szempontból felülvizsgálandók lévén csakis nyílt területen árusíthatók.

Nyomatékosan hangsúlyozom a szabályrendelet V. fejezetét a husárlásra nézve és felhívom, igyekezzék oda hatni, hogy akár a nagyközség, esetleg a vásárvám jogosult református egyházközség nyílt helyen próbamérleget állítson fel, amelyen a vásárló meggyőződhesse, hogy a vásárolt hus megfelel-e a szabályrendelet követelményeinek.

Megkivánom továbbá, hogy a szabályrendelet V. szakasza a nyomtatéokra nézve minden mészárszékekben feltűnő helyen magyar, német és román nyelven kifüggesztve tartassék a közönség tájékoztatása végett.

Ezen rendeletem kifogástalan teljesítése mellett nincs kizárva az, hogy a főszolgabíró ur, mint illetékes hatóság, egyéb módokat is léptessen életbe, természetesen jóváhagyásom mellett.

Végül kijelentem, hogy ezen rendeletem Fogaras nagyközségben nem csak dobszóval, hanem falragaszi hirdetés útján

közvéteendő, felelőssé tévén a főszolgabíró urat annak pontos betartásáért.

Fogaras, 1905. augusztus 3.

Belle Sándor,
alispán.

Ime 1905. óta négy hosszú év telt el és mi ennek az erélyes és komoly rendelkezésnek a hatását sehol a világon nem érezzük. A helyzet ugyanaz ma is, ami négy évvel ezelőtt volt, hogy t. i. a marha olcsó, a hus nagyon drága a hatóság pedig összetett kézzel, tétlenül nézi az adófizetők kizsebelését, — a folyton gazdagodó mészárosok pedig a markukba nevetnek. — Ugy látszik, hogy maga az alispán is belátta, hogy a fent idézett aktával nincs elintézve az ügy, mert azt nem elég megírni, de be is kell ám tartani, ha eredményt akarunk, — mert rövid idő múlva az alábbi rendelkezést tette ismét közzé:

Főszolgabíró.

Fogaras.

A hus drágulásának lehető korlátozása, illetve méltányos szabályozása szempontjából az 1884. évi XVII. t.-c. 53. paragrafus b) pontja alapján és f. é. 5060. sz. rendeletem kapcsán a következők teljesítésére hívom fel.

A tényleges viszonyok kipuhatólása legcélszerűbben probavágatás, illetőleg próba vétel útján akként történik, hogy cím elnöklése alatt az állattenyésztő gazdák és mészárosokból (a vágóhid állatorvosának bevonásával vegyes szakértőbizottság alakul.

Ezen bizottság feladata kiszámítani az eladásra kerülő marhák átlagos árát, ebből levonva a bőr- és más nem hus képen eladható részek árát megállapítani, vajjon a hus egy kilogrammja mily érték arányban áll a levágott marhahus súlyához. — Ezen árhoz hozzászámítandó a mészárosoknak fogyasztási adóbeli és más üzleti költségei (üzlethelyiség, segédszemélyzet, eszközök kopási érték stb.) valamint hozzá számítandó

körülbelül 8—10%, abból a célból, hogy a mészárosoknak megfelelő méltányos haszon is juthasson.

Magától értetvén, hogy nem a luxussal berendezett mészáros veendő irányadóul és fent idéztem t.-c. szerint ezen eljárás csakis a marhahusra vonatkozik.

Ezen eljárás keresztülvitele után Fogaras nagyközség részletesen indokolt véleménye határozat hozatal végett hozzám be-terjesztendő lesz.

Fogaras, 1905. szeptember 13.

Belle Sándor,
alispán.

Azt hisszük, hogy még a fogarasi szokás szerint is bőven elég négy teljes esztendő az alispáni rendelet teljesítésére és így bátran kérdést intézhetünk a rendelet végrehajtóihoz: *hol az intézkedés?* Teljesítették-e kötelességüket? Ha igen, hát mi lett az eredmény? Van-e gyakorlati haszna a rendelkezésnek, vagy csupán csak az volt a célja, hogy az aktacsomagot szaporítsa? Vagy azért gyártódnak sablonszerűen az ilyen rendelkezések, hogy ad akta tegye az illető közeg és soha se feleljen rá, soha se tegyen eljárása eredményéről jelentést? Ez igazán kényelmes állapot volna, amit el sem hihetünk.

Ha azonban mégis így volna, hát még nem késő, helyre lehet hozni a mulasztást. A helyzet ugyanaz, a mészárosok olcsón veszik az élő állatot, drágán adják a húst, a hatóság nem mozog, az alispáni rendelet minden szava ma is szentírásként igaz és helyes — négy év alatt talán valóra is válhatna már és így megtudhatnók, hogy miért drága hát még mindig az olcsó marha husa?

Hus evő.

Még egy hozzászólás.

„Táncóráink“ c. cikkhez hozzászólottak eddigelé igazgató, tanár és atya,

éjfélkor még nem értük el a vojlai hidat, amely pedig 15—20 km.-re van a fogarasi hídól. Aminek oka különben az, hogy egy párszor zátonyra jutottunk. Pedig a csónak óránál ülő lámpásával kikémlelve a víz sodrát, osztogatta a parancsot: „most jobbra, kissé balra, egyenes irányt megtartani!“ stb.

Éjjel 2 óra volt, mikor a legteljesebb evezéssel hurrá kiáltás mellett a vojlai hid alatt elhaladtunk. Első célpontunk tehát el volt érve. De csak tovább! Ekkor már az égbolt kezdett apró felhőkkel benépesedni, a hold is hűtelen lett hozzánk néha-néha, mert hol az egyik, hol a másik felhő mögé bujt el. Kissé aggódni kezdtünk, hogy meg fog verni az eső, másrésztől a félhomály is akadályozott utunkban. Ki akartunk kötni egy parton, hogy tüzet rakjunk és megpihenjünk, de utóbb mégis utunk folytatását határoztuk el.

Csodálatos, hogy egyikünkre se jött legkisebb álomosság se. Ugy látszik, az életösztön parancsolta, hogy mindenikünk éber legyen és vigyázzon. De ha nem voltunk álmosak, annál inkább követelte jogait a gyomor. Mig egyikünk evezett, addig a többi falatozott. Az erővesztéséget pótolni látszott az egy-két korty szilvórium.

A hold már lenyugvóban vala, mig kelet felé pirkadni kezdett, majd a derengő világosság mind vörösebb lett s mi lelkesültséggel vártuk a napfelkeltét. Valami gyönyörű látvány volt, amikor egy pár nagyon

apró felhőfoszlányt aranysárgás vöröses színűen vont be, aztán feltűnően, melegegárasztó sugarait szétbocsátá. Egy revolverlövésessel üdvözöltük feljöttét. Remek szép volt a kékeszöldes színű, égbenyuló havasokat látni, amint a nap első sugarai érinték erdőkoszoruzta s még itt-ott hóborította béréit. Bizony jól esett egy kis napfény, mert nyáriasan lévén öltözködve, az éjjeli hűvösség éreztette hatását.

Ekkor már a parton mindenütt halászatot találtunk, kik vízbe vetve hálójukat, lesték a jó szerencsét. De nekünk is kapóra jöttek, mert sok helyt adtak utbaigazítást, hogy merre mélyebb az Olt. S bizony, ha nincs két halász, cudarul megfeneklettünk volna. Ugyanis Besimbák tájékán egy helyen nagyon kiszélesedik a folyó és mi a helyett, hogy balra eveztünk volna, jobbra haladtunk mintegy 50—60 méternyire, ahol zátonyra jutott csónakunk. A másik partra nem lehetett átesapni, mert sekély volt mindenütt a víz. E két ember vont a vissza a csónakot s irányította neki a mélyebb viznek. Innen aztán vigan haladtunk tovább.

Hat óraker a rukkeri kompnál voltunk. Itt az Olt nagyon széles már és mély, de folyása lassu. Mintegy negyed órát pihentünk.

Alsóárpáson túl Kere felé kezd az Olt medre sziklásodni. Óriási kövek nyulnak ki a vízből, melyek megakasztva a víz tömegét, zuhlatagot alkotnak. Esése nagy, folyása kanyargós és e miatt roppant sebes. Ahol ese-

kélyebb a medre, ott nagyon nehéz haladni csónakkal a kövek miatt. Ahol kikellett szálalunk, ott lóditottunk egyett a járműven és aztán hirtelen beleugrottunk, mert egypár méterrel odább jóval eltakarná az embert. Általában a medre kiismerhetetlen, itt alig ér térdig és egy pár lépéssel odább már 4—5 m. mély is lehet.

A kerzi partok mellett igen élvezetesen csónakáztunk. Már előbb, de még itt is gyönyörű kilátás nyílik a Negoi hófedte csúcsaira. Az Olt balfelől partja elég magas, dombszerű, fákkal belepve, sokhelyt apró források, patakok csörtetnek lefelé, kisebb-szerű vizeséseket alkotva. Jobbfelől is változatos képet nyújtott a fákkal, erdőcskékkel borított dombsor.

Nagyszerű sebességgel ment előre csónakunk. Az Olt itt hullámzik, — dacára, hogy a legesendesebb idő volt — himbálja a csónakot, a hullámok csapkodnak mindenfelől, sőt még a csónakba is többször becsapott, de meg volt a nyereség: mert ilyenkor kevés fáradsággal rövid idő alatt nagy utat tettünk meg. Csak a kormányknak kellett nagy ügyelettel lennie, hogy a kellő pillanatban adjon más irányt a csónaknak, ha nem akarta, hogy odavágjon bennünket a víz a kiugró sziklafalhoz. És ez így tartott folyton, mert 100—200 m. távolság után rendszeren vagy a medrenek esése vagy pedig hirtelen kanyarulat következett. (Folytatjuk.)

de hiányzik még az anya szava és mint ilyen, bátorkodom szerény véleményemet közzétenni.

Pontosan jelen voltam a táncórákon, úgy a külön, mint az együttes órákon, élénken érdeklődve úgy a fiuk, mint a leányok tánca iránt. Tapasztaltam, hogy határozottan sikeresebb az együttes oktatás. Az együttes órákon leányok és fiuk egyaránt a jóízűségnek és társadalmi illemnek megfelelően igyekeznek mozogni, míg a külön oktatásnál nem így áll a dolog.

A leányok mindenféle tréfát üznek, nem tartanak taktust, szalonszerű magatartásnak nyoma sincs.

Még inkább áll ez a fiukra, kik még nehezebben találják fel magukat ezen szokatlan szituációban; a helyett, hogy illedelmesen felkérnék egymást, az egyik oldalba löki a másikat, a másik készakarva lábára lép fiu-táncosnőjének; az egész tanítás egy nagy hecc, alkalmat nyújt nekik mindenféle ostobaságra.

Az együttes oktatásnál már a dolog természetében fekszik, hogy a fiuk is, a leányok is másként viselkednek. A leányok komolyabbak, figyelmesebbek, igyekeznek minél pontosabban betartani a taktust; a fiuk pedig arra törekednek, hogy minél gavallérosabban viselkedjenek; egyáltalán más minden mozdulat mint az elkülönített tanításnál. Ha leányok magukban táncolnak, az még hagyján; de ha a fiuk egymással táncolnak, az esetlen és komikus látvány.

Illetlen viselkedésnek még nyomát sem láttam az együttes oktatásnál, pedig figyelmes szemlélője voltam a táncóráknak mindvégig; ellenben az elkülönített órákon annál több volt a lárma, rendtelenség, sokszor komiszkodás.

Mielőtt azonban valaki az elkülönített vagy együttes oktatás fölött pálcát törne, szükséges, hogy szemtanuként figyelje meg a táncórákat; — és mégis a leányiskola tanítónői közül senkit sem láttam az egész tánckurzus tartama alatt, kivéve egy anyát, aki azonban szemmel láthatólag mint anya volt jelen. Pedig hogy a gyermek lelkét kifürkészessük, megítélhessük, részt kell vennünk szórakozásában is; nem elegendő komoly munkát és kötelességének szigorú teljesítését kívánnunk, szórakozásában pedig eleve rosszat sejtünk.

Örömmel beismerem, hogy leányiskolánk a legjobbak közé tartozik, miket megismerni eddig alkalmam volt. A tanítónők nagy önfeláldozással, mondhatni gyakran egészségük rovására buzgólkod-

nak. A növendékek sokat köszönhetnek tanítónőjüknek: sokat tanultak, tudnak; többet nem is kívánhatunk az iskolától. Hogy az iskola nemcsak tanít, hanem nevel is, az tényleg sok tekintetben frázis. A gyermek lelkét kitanulmányozni, ahhoz a tanítónőnek a reá rovtott köteles tananyag elvégzése mellett nincs elegendő ideje; megismerheti megközelítőleg a gyermek jellemét, de azt alapjában felfogni, nevelni és irányítani: — azt csak a jó anya teheti. Ő ismeri gyermekét az első sirástól kezdve, ő látja, gondozza testének, lelkének fejlődését, osztozik gyermeki örömeiben és fájdalmaiban; mire azután az iskolába kerül, a kis gyermekből meglehetősen előrehaladott testi és lelki nevelésben részesült ember, vagy mondjuk emberke lett; plane mire a polgárba jut. A nevelés a jó anya jutalma, és az iskola csak segít. — főleg ismeretek, megengedem jórészt nevelő ismeretek nyújtásával, hasznos embert képezni az élet számára; sokszor előkészíti valami konkrét élet-hivatásra.

Ha most már elgondoljuk, mi mindent kíván az élet gyermekeinktől, nem véve ki leányainkat sem, vajjon nem kötelességünk-e arany fiatalkorukat oly kellemessé tennünk, amennyire csak tölünk telik, hogy későbbben is, a nem oly gondatlan napokban a szülői házra és az iskolára szívesen visszaemlékezzenek? Ily leányból jó nő lesz, akár a házaszszyony tiszte, vagy más élethivatás várjon reá. Miért lássunk a gyermek örömeiben, szórakozásában mindig csak rosszat? A jó és a rossz létezni fog ameddig a világ áll; azt hiszem azonban, hogy a tánciskola nem szolgáltatott olyan keserű, rossz tapasztalatokat.

Levelezés nemcsak a tánciskola tartama alatt folyhatik, arra a növendéknek, ha akarja, máskor is nyílik alkalma. A tanítónők elismerésre méltó buzgóságának, körültekintésének bizonyára sikerül a növendéket ezen eljárása ostobaságáról felvilágosítani és meggyőzni.

De miért nem léptet életbe a polgári iskola másnemű sportot, pl. tornázást? Ahhoz nem szükséges a fiuk részvétele és mégis képezi a leányok ügyességét, kecsességét. Vagy nem volna-e pompás ujtás a külön táncoktatás az egész iskolaév tartama alatt benn az iskolában? Ilyen táncoktatásnak egész más jellege volna és ahhoz azután tényleg nem lenne szükséges a fiuk részvétele.

Ami a hiúságot illeti, egy kis, egészséges hiúság sohasem árt a leányoknak.

Hisz maga a polgári iskola rendez évenként táncal egybekötött, jelmezes előadásokat, amelyek közkeveltségnek örövendenek úgy sikerült rendezésük, mint nevelő tartalmuk miatt. Milyen boldog mosoly honol a rendezők különben komoly arcain, ha növendékeiket ügyes kosztümökben sikkesen fellépni látják! Vajjon másként áll-e a dolog a táncórákon? A szülők örülnek, látván mily figyelmesek, milyen ügyesen mozognak gyermekeik, a gyermekek meg örülnek, hogy kedvük szerint kitancolhatják magukat. Erre még késő napjaikban is örömmel visszaemlékeznek: gondtalan aranykorszaka ez az életnek. És ettől az emléktől fesszük meg őket mindenféle tulzott tilalommal, rendszabállyal. Hozzá még egy kis városban, ahol az anya folyton ott van gyermeke mellett, ahol száz szem örködik fölötte, ahol és amikor a város a gyermekek érdekében ugyszolván egy családdá olvad. Nagy városban a külön oktatás nyilvános tánciskolákban föltétlen előnyösebb már a tánciskolák vegyes, részben egymásnak ismeretlen elemekből alakuló publikuma miatt; de ott különben is számtalan más alkalma és módja kínálkozik a szülőnek hogy gyermekét kedve szerint oktathassa.

Leányaim akár látogatni fogják a leányiskolát, akár nem, fenntartom véleményemet, hogy az együttes táncoktatás mindkét nemre előnyösebb, jobb. Támogatják véleményemet számos internátusban és nyilvános tánciskolákban divó szokások és ezeken alapuló tapasztalatok.

Nem akarom azonban véleményemet a tanítónők testületére rádísputálni sem nekik rendszabályokat ajánlani; ők tehetik és teszik is valószínűleg azt, a mit ők jónak látnak.

Hivatkozhatnám különben véleményem támogatására, hogy magam is diplomás tanítónő vagyok, de a diploma a vitához szólók véleménye szerint állítólag nem bizonyít. Azért ismétlem, hogy csak mint anya irtam e sorokat; csak azt akarom még hozzátenni, hogy véleményemben lovagi támogatást nem kérek: nő, ki a nyilvánosság elé hozza véleményét, legyen önmagának lovagja.

Egy anya.

H I R E K.

— Igazságügyi kirendelés. Az igazságügyiminiszter Dr. Papp Rezső közigazgatási gyakornokot a brassói ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottnak rendelte ki. Öszintén gratulálunk!

MENJÜNK NOVÁK JÁNOS női- és férfidivat üzletébe
az őszi-és téli idény **UJDONSÁGAIT** megtekinteni.

— **Értesítés.** Az Érettségi Vizsgálati Utasítás 5. §-ának megfelelően a f. évi dec. hóban saját elnöklete alatt tartandó gimnáziumi pótló és javító érettségi vizsgálatok helyéül a nagyszabeni tank. kir. főigazgató ur a nagyszabeni m. kir. állami főgimnáziumot, idejéül pedig dec. hó 6-ikának reggeli 8 óráját tűzte ki. Erről az illető tanulókat avval az utasítással értesitem, hogy pontosan megjelenni saját érdekükben el ne mulasszák, azok pedig, akik esetleg írásbeli vizsgálatot is tesznek, a kellő tájékoztatást a nevezett intézet igazgatójánál keressék, Fogaras, 1909. november 1. A fogarasi állami főgimnázium igazgatósága.

— **Szülői fogadóórák.** A fogarasi m. kir. állami főgimnáziumban az osztályfőnök és szaktanár urak a szülőket, vagy helyetteseiket gyermekeik erkölcsi viseletét és tanulmányi előmenetelét illető megbeszélések céljából a tanári tanácskozó helyiségében a következő sorrendben fogadják:

November 8. hétfő 9—10 Babits Mihály
10—11 Albert János
11—12 Papp István
" 9. kedd 9—10 László Béla dr.
10—11 Krebsz Ernő
11—12 Fridrich András
" 10. szerda 10—11 Reider Béla
11—12 Halmy Gyula
" 11. csüt. 9—10 Ambrózy Pál
" 12. péntek 9—10 Tass Kálmán
10—11 Nádasdi Dániel
11—12 Papp János
" 13. szom. 10—11 Bausz Gyula
11—12 Vodrácska V.

Fogaras, 1909. november 6.

Az igazgatóság.

— **A szakvizsgás tanárjelöltek gyakorlati kiképzésére** kijelölt állami és kir. kath. középiskolák és vezető tanárok jegyzékében áll. főgimnáziumunk is szerepel, ahol a vall. és közokt. minisztérium Krebsz Ernő tanárt jelölte ki egy esetleg kiküldendő (?) gyakorló tanárjelölt kiképzésére. A fáradságos és felelősségteljes munka sikeres megoldása lelkiismeretes kezekbe került és mi, amidőn gratulálunk, egyúttal kitartást is kívánunk a sikerhez, ha ide is jön majd egy magyar, német tanszakos gyakorló tanárjelölt.

— **A „Hivatalos Lap” új szerkesztője.** Az alispán a vármegyei „Hivatalos Lap” szerkesztésével Bodnár József várm. főlevéltárost bízta meg. Ezúttal a „Hivatalos Lap” szerkesztése újból szakavatott kezekbe került, mert Bodnár József lapunknak kezdetétől fogva szintén egyik kiváló munkatársa. Gratulálunk.

— **Vizsgabál.** Október 30-án zajlott le Simkovics táncitanító vizsgabálja nagyon kedvesen, de nem olyan tulzsufoltan mint más években szokott, oka ennek bizonyára a tulzottan felsőfolt belépődij volt, mert a tanítási díjak, a kosztümök, a kiskoszoru belépődijai és most a négykoronás belépődijak, bizony horribilis kiadást róttak a szülőkre és így ugyszólván szorososan a szereplők hozzártartozói vettek részt, gyönyörködve a kedves polonaisban, a szép magyarszóiban, a

bájos magyar négyesben és az elragadóan szép olasz táncban. A produkció után jó kedvvel folyt a tánc éjjelig, amikor is a táncórák befejeződtek, és a gondos mamák jól betakarogtatva vitték haza a kisebb és nagyobb táncosnókat.

— **Tiszti előléptetések.** Házi ezredünk köréből november hó elsejével több tisztet léptettek elő, így nálunk a legmagasabb előléptetés az volt, midőn Bussu Sándor alezredest, a közös zászlóalj érdemes és kiváló parancsnokát ezredessé; Czell főhadnagyot pedig századossá léptették elő. Ugyancsak előléptették Brassóban Lang őrnagyot — aki társadalmunknak is régebben közkedvelt alakja volt, alezredessé. Midőn ezt a hirt regisztráljuk, egyúttal gratulációnkat fejezzük ki a jól megérdemelt előléptetéshez.

— **Öngyilkosság.** Schrabel János 42 éves volkányi lakos ma reggel 5 órakor a lakóházának padlásán felakasztotta magát. Az öngyilkos Schrabel János nagyon szerette az italt és kerülte a munkát s e miatt a nyomorúság napról-napra jobban nyomta a fejét és ezért követte el tettét. Özvegyet hagyott hátra.

— **Kórházi gondnok.** Vármegyénk alispánja: Belle Sándor, Arbutina Arthur cs. és kir. nyug. főhadnagyot, fogarasi lakost — ideiglenes minőségben — a vármegyei közkórház gondnokává nevezte ki. Gratulálunk.

— **Gyanus haláleset.** Schnell Pál szászkereszturi lakost halva találták a csürben. Fején talált véres sebből következtetve, nem természetes halállal mult ki. A megejtett orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy Schnell Pál koponyatörés következtében halt meg, mely onnan származott, hogy ittás állapotban egy hasábfával rátámadott fiára, kívül vagyoni kérdések miatt már régóta ellenséges viszonyban állott. A fiu — valómása szerint — a doronggal rátámadó apja ellen védekezve, önvédelemből meglökte az öreget, ki a földrebukva oly szerencsétlenül esett el, hogy koponyatörést szenvedett s rögtön haldokolni is kezdett. Fia ezt látván, kivitte apját a csürbe, hogy ott végezze be a haláltusát, ami azután be is következett.

— **Igazságügyi tisztviselők értekezlete Brassóban.** A kolozsvári országos tisztviselői kongresszus határozatainak az igazságügyi tisztviselőket érintő részének megvitatása céljából a brassói, fogarasi, zornesti, sárkányi igazságügyi kezelőtisztviselők értekezletet tartottak Brassóban. Szóba került és sérelmesnek találták a kezelőtisztviselőknél már a kezdő állásoknál is kvalifikáció szerint való csoportosítását, a státusrendezésnek épen nem kielégítő voltát, továbbá a pragmatikával megalkotandó fegyelmi törvényeknek a kezelőtisztviselőkre való kiterjesztését. Végül az értekezlet kimondotta az igazságügyi tisztviselők brassó-vidéki egyesületének megalakulását olyképen, hogy ez az egyesület mintegy vidéki expositurája legyen a Budapesten székelő országos egyesületnek.

— **Epilepsziában (nehézkór)** szenvedő betegek nagy érdeke főződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi

orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek közép-pontja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógmód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona-u. 18. honosított meg, s mely gyógmód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló speciálista orvoshoz fordul.

— **Bátor fiu.** Folyó hó 3-án Negrutel Iuon kálbóri lakos lovai a várkörüli árokban legelészték s az egyik ló véletlenül a várarkába az u. n. csatornába esett. Ezt látva Negrutel fia, beleugrott az árokba s a mármár elmerülő lónak a fejét a víz fölé tartotta mindaddig, amíg segélykiáltásaira Hirschorn Frigyes és a szállító személyzet kihuzta a bátor fiut a lóval együtt.

— **Halottak napja.** Mólabus, őszi verőfényben zarándokolt ki városunk közönsége nov. 1-én már a déli órákban is tömegesen a temetőbe. Ki mondhatná el magáról, hogy nincsen kedves halottja, ha itt nem, hát más, messzefekvő temetőkből. És így érthető, ha mindenki siet ezen a napon a kedves hantokhoz, hogy az év utolsó virágait odaadja a rideg sirra, mintegy elvéve annak hidegségét ezzel? Az esti kivilágítás alkalmával is rengeteg nép bolyongott az őszi ködben. A temető kapuinál jószívű hölgyek gyűjtöttek a szegény tüdőbetegek számára, a szanatórium általánosan ismert, lepecsételt fekete tarsolyaiba, kedves önfeláldozással fagyoskodva a hideg esti levegőben, ezzel is nagyot lendítve a szanatórium nemes ügyén.

— **Harcban a város és a sajtó.** Kaposvárról írják: Kaposvár város tanácsa a napokban ülést tartott és azon Németh István polgármester indítványára elhatározták, hogy a városi tisztikarnak mátol fogva semmiféle fölvilágosítást adni nem szabad a sajtó számára. Ettől fogva tehát a befejezett ügyeket sem bocsájtják az ujságírók rendelkezésére és teljesen elzárkóznak a nyilvánosság elől. A lehetetlen tanácsai határozat indoka az, hogy a helyi lapok nem foglalhatnak „tárgyilagosan” a városi ügyekkel. A legérdekesebb a dologban, hogy nemcsak a városi tisztikara, de a rendőrkapitány is behódolt a polgármesteri parancsnak. Kaposvár város rendőrkapitánya ma már azzal fogadta a hírlapírókat, hogy ő ezentul semmiféle fölvilágosítást nem adhat, mert neki a polgármester — a felelőse. Másszóval Kaposváron ezentul gyilkolhatnak, rabolhatnak, anarchista merényleteket készíthetnek elő, a rendőrkapitány nem fogja szükségesnek tartani, hogy a közönséget tájékoztassa, semmit sem fog a lapok útján nyilvánosságra hozni. A polgármesternek és a tanácsnak ezen sajtóellenes magatartását a közönség körében városszerte úgy magyarázzák, hogy a kaposvári városházán azért zárkóznak el olyan európaiatlanul a sajtó informálása elől, mert van miért félni a nyilvánosságtól.

— **Oh az az alkohol.** Nieroca Vazul sónai lakos folyó hó 1-én részeg állapotban az Oltba ugrott. Szerencsére véletlenül épen csónakázott S. V. főhadnagy s csónakjával kimentette a kábult ifjut.

HODIS GYULA

FOGARAS.

Női és férfi divat raktára.

Az őszi szezonra már megérkeztek a:

! NŐI KOSZTÜMSZÖVETEK, !
BARCHENTEK, TENNISZ stb.

Továbbá kaphatók: halotti koszorúk nagy választékban.

— **A vérengző kántor.** Hogy hol történt, az nem lényeges. De bizonyos, hogy megtörtént. A jó szimatu finác rajtacsipett egy atyafit, hogy sok volt a vágatlan dohánya, amely azonban nem trafikban termett. Persze csendőrt hívtak, elvitték a fináncok tanyára és 12 korona erős birságot szabtak rá, amellett, hogy a dohányt is elvették tőle. Az atyafi dühös lett és amikor lefizette a birságot, keményen odaszólt: „No ezért három embernek kell meghalnia!” Ezért a vérengző fenyegetésért aztán a csendőr ismét nyakonscippte az ipsét és vitte a rendőrkapitány elé, ahol leakarták csukni. „Na már azt szeretném látni, — szólt az atyafi, — hogy engem ezért becsukjanak!” — „Hát hogy merete maga azt mondani, hogy ezért három embernek kell meghalnia?” — „Azért kérem, mert 12 koronára büntettek; már pedig én vagyok a burányi kántor és három embernek kell meghalnia, hogy 12 koronát keressek a temetésükkel!”

— **Hadapródiskola megnyitás.** A nagyszabeni cs. kir. gyalogsági hadapródiskola ujonnan épített gyönyörű otthonát m. hó 24-én avatták fel ünnepiesen. A 200 növendék befogadására szánt épületet pazarul feldiszitették ez alkalomra. G a u d e r n a k hadtestparancsnok alkalmi beszédet mondott, azután Varga Péter az intézet lelkész tanára szentelte fel az épületet. Az ünnepélyen jelen volt Nagyszeben minden előkelősége, ahol dus büffével vendégelte meg a tisztikar a megjelenteket. Hódoló táviratban üdvözölték Ő Felségét és a trónörökösöt.

— **Az égbolt érdekessége.** Két bolygó gyönyörködött már napok óta az égbolton este 6 óra körül. Az egyik „Mars” a keleti és „Saturnus” a nyugati égen ragyognak egymással szemben oly időben, mikor még egyetlen más csillag sem ragyog az égen. Most van mindkét bolygó a föld közelében és csodafényű megjelenésükkel a föld lakóit a földrengés rémes jóslatára bírják, ami a múlt év izgalmait alig elviselő vén Európát újabb aggodalommal töltheti el.

— **Román lapok sajtópöre.** A román lapok — kettő kivételével — közös nyilatkozat alakjában feleletet közöltek annak idején az Otthon írók és hírlapírók köre határozatára, amelyet az Otthon a zágrábi pör dolgában küldött volt a francia újságíróknak. Arról értesülünk, hogy az illetékes ügyészségek izgatás címén sajtópert indítottak ama román lapok ellen, amelyek a nyilatkozatot közölték.

— **Meggyúlt a villanytelep.** Kézdivásárhelyről jelentik: A Musa-telepen, a villanytelepen rövidzárlat támadt. A villanytelep egyszerre lángba borult. Az oltási munkálatoknál Szabó János nyugtató munkás alatt a tetőzet beszakadt és ott veszett a tűzben. A szerencsétlenséget a tűz eloltása után vették észre. Az oltó ember keresésére indultak s meg is találták a tűzkatasztrófa színhelyén szénné égett hulláját.

— **Foglalkozást keresőknek figyelmébe** ajánljuk hazánk egyik legnagyobb biztosító társaságának lapunk mai számában foglalt hirdetését.

— **Állategészségügy.** Az alispáni hivatalhoz érkezett jelentés szerint Szászhermány és Prázmár községekben a sertésorbánc megszűnt.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Ama tapasztalati tényből kiindulva, hogy több vidéki városban az iparosok segédszemélyzetükkel egyetértőleg, de törvény ellenére megszögik a vasárnapi munkaszünetet, a kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy az ipari munkások vasárnapi munkaszünetéről kiadott rendeletének betartását szigorúan ellenőrizze.

— **Művészi csipkeipar fejlesztése.** A közoktatásügyi miniszter a régi magyar csipkeverés felélesztése és művészi irányban való fejlesztése érdekében a múlt évben a magyar királyi iparművészeti iskolával kapcsolatban csipkeverő iskolát létesített. Az iskola tanítóműhellyel van egybekötve. A tanítás technológiai alapon folyik, egyformán hogy annak ipari szabadságra tantervi diszciplínókkal ne korlátoztassék. Most egy éve 15000 korona költséggel vidéki tanítónők számára is csipkeverő tanfolyamot rendeztek, melynek nyomán ma már számos helyen foglalkozik a nép csipkeveréssel. E speciális tanfolyam folytatásképp utóbb más 3 ugyanevezett csipkeverő tanfolyamot is szervezett a miniszter a vidéken. Nevezetesen Besztercebányán, Marosvásárhelyt és Hosszúfaluban.

— **A nagyszabeni határrendőrkapitányság vezetője.** Említettük lapunkban hogy november hó elsejével Nagyszebenben határrendőrkapitányságot állítottak fel. Az új kapitányság vezetésével dr. Pietsch Sándor határrendőrkapitány, a brassói kapitányság volt vezetője bízott meg.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

D.—y. Z.—án. Nagyszeben. Levelezőlapját megkaptuk s tudósításait készséggel vesszük és várjuk. Kérjük szives munkálkodását.

B. Gy. Fogaras. Ugy tudjuk, hogy az illető kérdezett megbízást fog kapni s így nem maradt ki a városi atyák sorából.

G. D. Helyben. Irt-e már Soós István-nak? Hát ez a hála, ez a köszönet. Szép!

P. S.—án. Lokó. Loyola Náci nagyon lehorgasztja az orrát, bizonyára kötöttek rá valamit.

B. I. Fogaras. A mire kértük, azt a jövő héten kézbesítjük. Kérjük légy szives lelkesen megírni a mai sivar, érdekvilág számára! Üdv.

— **V. L. Vizakna.** Az érdekes levelet köszönjük s jövő számunkban okvetlen közöljük s b. munkálkodását kérjük ezután is. Üdvözet.

Nyilttér. *)

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felhívás.

Alulírott tisztelettel értesítem egy a helybeli, mint a vidéki önálló cipész- és segéd urakat, akik iparukban továbbfejleszteni akarják magukat — mlután én a Magy. Kir. Technológiai cipész-ipari hét heti kurzusát sikerrel végeztem — fölkérem, hogy jelentkezzenek elnökünknel: Metz István urnál, Vártér.

Tisztelettel:
Schmidl József.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID.

Hirdetések.

Kiadó lakás. 2 szoba, konyha, kert és a többi hozzátartozókkal kiadó Lenkert-utca 18. sz.

Utcai, különbejáratu butorozott szoba kiadó Brassói-ut 19. sz. a.

Szám 232—909. végrn.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1909. évi 2239. számú végzése következtében Dr. Rosenberger János fogarasi ügyvéd által képviselt Fogarasi Tak.-pénztár javára 800 kor. s jár. erejéig 1909. évi március hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1466 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ingek, kalapok, férfiruhák és kartonok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 219/4. számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi február hó 21. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 42 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Fogarason alpereseknél — piacon — leendő megtartására 1909. évi november hó 26-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Fogaras, 1909. október hó 28-án.

G y á r f á s F e r e n c,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 105—909. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-

A valódi SINGER varrógépek főraktára.

Előnyös részletfizetési kedvezmény, legmesszebbmenő jótállással. Ingyen tanítás gépvarrásban, himzésben u. m.: lapos, homok, aszur, aplikáció, kongre, spanyol, smyrna stb. !! A legkényesebb **fegyverek, varrógépek és kerékpárok** javító műhelye, vadászfelszerelési cikkek, kerékpárok és alkatrészek dus választékban.

SÁRKÖZY JÓZSEF,
puskaműves és mechanikus. (Bethlen-utca 4.)

hírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1908. évi 2982. számú végzése következtében dr. Serbán Miklós fogarasi ügyvéd által képviselt Furnika fogarasi takarékpénztár javára 900 kor. s jár. erejéig 1908. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3738 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: singes és divatárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíróóság 1909. évi V. 101/3. számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés ennek 1908. évi február hó 12. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 139 kor. 60 fillérben bírónilag már megállapított költségek erejéig, Fogarason alpereseknél — piacon — leendő megtartására 1909. évi november 26-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Fogarason, 1909. évi okt. 29.

G y á r f á s F e r e n c,
kir. jbir. végrehajtó.

Magyar királyi államvasutak.

Szám 264586—909.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1909—1910-re.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi okt. 1-én a téli-menetrend lépett életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári-menetrenddel szemben a következő, minket közelebről érdeklő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest keleti p. u. — arad-tővisi vonalon:

A Budapest keleti pályaudvarról délután 2 órakor induló, Aradon át Predealra közlekedő, valamint az onnan Aradon át Budapest keleti p. udvarra délutáni 1 óra 15 perckor érkező gyorsvonat Pusztatényő állomáson feltételesen megállítatik.

Az alvinc-nagyszombeni vonalon:

Nagyszomben és Erdélyszerdahely között a jelenleg hetenként 3-szor közlekedő, Nagyszombenből délutáni 12 óra 25 perckor induló és Nagyszombenbe este 9 óra 50 perckor érkező vegyesvonal megszüntetetik.

A budapest keleti p. u. — predeal vonalon:

A Budapest keleti p. u. és Predeal között Aradon át közlekedő, Budapestről délután 2 órakor induló, illetve az ellenirányból Budapestre délután 1 óra 15 perckor érkező gyorsvonatok forgalma Brassó és Predeal között november hó 15-én tul, az egész téli évadon át fentartatik.

A Nagykátáról éjjel 10 óra 35 perckor Budapestre érkező személyszállító tehervonat télen át is forgalomban marad.

Tápiószecsőtől Budapestig az eddig csak szükséglet szerint közlekedett hajnali vonat minden kedden és pénteken, valamint ünnepek- és vasárnapokat követő köznapokon rendszeren helyeztetik forgalomba.

E vonat Tápiószecsőről éjjel 3 órakor indul és Budapestre reggel 4 óra 40 perckor érkezik.

A Budapest keleti p. udvarra reggel 7 óra 20 perckor érkező, valamint az onnan délután 5 óra 40 perckor induló személyvonat Mihálcfalva 143. sz. őrháznál rendszeren megállítatik.

A Tővisről délután 2 óra 24 perckor induló gyorstehervonatról a személyszállítás Tővistől Székelykocsárdig megszüntetetik.

A küküllőszög-parajdi vonalon:

A Küküllőszögről délelőtt 9 óra 34 perckor Parajdra induló és az onnan délután 12 óra 43 perckor Küküllőszögre érkező személyvonat az idén az egész vonalon télen át is forgalomban marad.

Amortizációs tisztvis. kölesön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt
Az „O. m. I. ált. tisztviselő-
egylet kolozsvári képviselősege”

Kolozsvár,
Ferencz-József-ut 7. szám alatt.
Válaszbélyeg csatolandó.

Hazánk egyik legnagyobb és leggazdagabb biztosító részvénytársasága meggyőzően újra akarja szervezni. E célból

K E R E S

egy vagy két megyénkben jól bevezetett, megbízható, komoly, szolid előéletű és szorgalmas egyént, kik a biztosítási üzlet összes ágazataiban az üzletszerzés, valamint a szervezés terén eredménynyel képesek működni.

Főcél: Üzletszerzés és itt helyben, valamint a vidéken, oly helyi megbízható ügynököket és képviselőket felállítani, kik szintén képesek egészséges biztosítási üzletet teremteni.

Ajánlkozók, kik ezen a téren már sikerrel működtek, előnyben részesülnek. Nem szakmabeliek a társaság költségén oktatást nyernek. Az állások a jól betöltött, kikötött idő leteltével nyugdíjképes állandókká alakíttatnak át.

Kezdő fizetés: A már betöltött gyakorlat és előismeretek szerint havi 150—250 korona és ha a társaság megbízásából utazik: 10.— korona napidíj és II. oszt. vasut. Kimerítő ajánlatok: „Kötelességteljesítés — szép jövő” alatt ECKSTEIN BERNÁT hird. irodába (Budapest, VII., Erzsébet-körut 37.) kéretnek.

Globin
a legjobb crême czipök

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megővja.
Mindenhol kapható.

NAPONTA FRISS

◆ ◆ T E A V A J ◆ ◆

K A P H A T Ó

◆ ◆ CHIBA C. F. cukrászdájában. ◆ ◆

5500

bizonyítvány orvosok és magánzók-
tól bizonyítják, hogy

KAIZER

MELL-KARAMELLAI
a három fenyővel

KÖHÖGÉST

rekedtséget, elnyálkasodást,
katarrust, görcs és számarhu-
rutot legjobban elhárítják.

Csomagja 20 és 40 fillér
:: 1 szelence 60 fillér. ::

Kapható: Hermann J. P., Dr. Kontes-
veller Károly, Steinburgi Pildner F. A.
:: urak gyógyszeráránban. ::

Két jó házból való fiu

tanulónak felvétetik

THIERFELD DÁVID

könyvnyomdájában és könyvkereskedésében.

